

Lenteweer zorgt voor stabiele prijzen

Ondanks het feit dat het niet goed gaat met de economie in Duitsland zijn zij toch de 3^e economie van de wereld. Ze nemen de plek in van Japan. Dat Duitsland nu op plek 3 staat komt vooral door een scherpe daling van de Japanse yen ten opzichte van de Amerikaanse dollar. Het is dus niet zo dat de Duitse economie (kromp in 2023 met 0,3%) beter presteerde dan Japan (groeide met 1,9%). In Nederland krabbelen we op uit een recessie. Het 4^e kwartaal van 2023 liet een groei zien van 0,3% door hogere bestedingen van de consumenten. En dat komt omdat er steeds meer mensen betaald werk doen, de inflatie dalende is en de lonen zijn gestegen. Voor het jaar 2024 wordt een groei verwacht van 0,7%. Overigens daalde de omzet van de Nederlandse industrie in het 4e kwartaal 2023 met meer dan 9%. Dat is dan in vergelijking met een jaar eerder. Eén en ander komt door afzwakende orders uit binnen- en buitenland, dalende productie en druk op de verkoopprijzen. De daling behelsde alle sectoren. Omdat de afzetprijzen in het 4e kwartaal meer dan 4% daalde nam ook de winst af. In Engeland is het ook niet rooskleurig. De Britse economie raakte in de 2^e helft van 2023 in een recessie. Met name het 4^e kwartaal was een tegenvaller. En dat is slecht nieuws voor de zittende premier met de verkiezingen die aanstaande zijn.

HET WEER

Afgelopen week was er de 1^e lentedag van 2024. Het werd 15,2 graden in het Limburgse Ell. Gemiddeld genomen zou dat op 25 februari moeten zijn. De 1^e lentedag valt steeds vroeger. In de jaren tachtig was dat nog 13 maart, de jaren negentig 28 februari. De komende dagen zal de 15 graden niet meer gehaald worden. De dubbele cijfers blijven wel van toepassing; waarbij donderdag de hoogste waarde van de week laat zien: 14 graden. Ook blijven we van het vriespunt vandaan in de avonden en nachten. Het is komende week dus zacht en lenteachtig, maar door de buien en wind verdwijnt het lentegevoel snel. Gemiddeld gezien zijn de temperaturen veel lager halverwege fe-

bruari. Normaal is het 6 á 7 graden halverwege februari.

OLIE

De olieprijs stegen van \$81,25 naar \$83,30 per vat. De stijging ging gepaard met een sterke daling van de olieprijs op donderdag. De prijs daalde toen in korte tijd van \$83,58 naar \$80,85. Dit was een direct gevolg van de ontwikkeling van de Amerikaanse inflatie en de vraag ontwikkeling. De inflatie in januari steeg met 3,1% en dat was meer dan de 2,9% die werd verwacht. Als gevolg hiervan verwachten beleggers nu dat de beleidsmakers van de Fed langer zullen wachten met het verlagen van de rente. Daardoor neemt de economische groei en vraag naar olie af. De gebeurtenissen in het Midden-Oosten lijken steeds minder van invloed. Pas als er onverwachte gebeurtenissen zijn lijkt de olieprijs pas te reageren. Qua vraag verwacht OPEC dat er in 2024 een krappe markt zal zijn. Men denkt dat de vraag naar olie zal stijgen met 2,2 miljoen vaten per dag en dat de productie met 1,2 miljoen vaten per dag zal stijgen. Daarmee zinspeelt OPEC op een aanbodtekort. Het IEA heeft een heel ander beeld. Zij denken dat de vraag naar olie zal dalen en het aanbod zal stijgen. En omdat ook de Amerikaanse voorraden zijn gestegen duwde dit de olieprijs omlaag. Om het conflict in het Midden-Oosten in goede banen te leiden is CIA-directeur William Burns besprekingen gestart over een (tijdelijk) staakt het vuren in Gaza. Daar zou de vrijlating van gijzelaars door Hamas en de vrijlating door Israël van Palestijnse gevangenen tegenover moeten staan. De dreiging van een confrontatie tussen de VS en Iran hangt ook nog boven de markt. In dat geval kan een verstoring van olie-transport door de Straat van Hormuz actueel gaan worden. Er passeert ongeveer 35% van alle over zee vervoerde olie deze zeestraat.

KOLEN

De kolenprijs daalde afgelopen week verder: van €91,50 naar €90,70 per ton. De daling wordt veroorzaakt door dalende gasprijzen en het warme weer. Er zijn wel wat

ontwikkelingen die de daling een halt kunnen toeroepen. Zo is er cycloonactiviteit in Australië, zware regenval in Indonesië en een koudegolf in Noord-west-Azië. Deze gebeurtenissen kunnen het nog niet winnen van de hoofdreden van dalen: het weer.

GAS

De gasprijzen dalen nog wel maar niet meer zoveel. De markt is rustig en stabiel. De weersvoorspellingen blijven boven gemiddeld en men verwacht tot het einde van de maand temperaturen boven het seizoen gemiddelde. Het Nederlandse gasverbruik neemt af. In 2023 werd 30 miljard kubieke meter verbruikt. Dat was in 2019 meer dan 40 miljard kuub. Waar Rusland eerst de grootste leverancier was zijn dat nu de Verenigde Staten. Al het geleverde gas is vloeibaar (LNG). Het lijkt dus allemaal rozengeur en maneschijn maar er doemen zorgen op. De Verenigde Staten hebben de afgifte van vergunningen voor de export van vloeibaar aardgas op pauze gezet. Er worden dus geen nieuwe terminals meer aangelegd. Men wil onderzoeken wat de invloed is van de lng-transporten uit het land op onder meer het klimaat. Er ontstaat dan een duivels dilemma met aan de ene kant de gevolgen voor het milieu en aan de andere kant het feit dat lng in de plaats komt van kolengestookte centrales wat óók een gevolg voor het milieu oplevert. Daarnaast is Europa natuurlijk gebaat bij lng, om de weggevalen gas-toevoer uit Rusland op te kunnen vangen. De VS zijn 's werelds grootste lng-exporteur. Deze ontwikkeling heeft geen effect op de korte termijn prijzen maar zeker wel op de langere termijn. De prijs voor het gascontract levering maand juli liet afgelopen week een waarde zien van iets boven de 25 €/MWh. We moeten terug naar januari 2022 om die waarde voor het laatst op te borden te zien.

POWER

Ook de powerprijzen daalden mee met het energiecollectief. De spotmarkt werd ondersteund door de windopwekking die afgelopen week weer wat minder was dan vorige

week. Er wordt met argusogen gekeken naar de prijsontwikkeling voor de zomermaanden. Het aantal uren met negatieve prijzen kan dit jaar verdrievoudigen ten opzichte van vorig jaar. Afgelo-

pen week is de Eerste Kamer akkoord gegaan met het voortbestaan van de salderingsregeling voor huishoudens. Het gevolg is dat het overaanbod van stroom bij zonnige dagen zal blijven bestaan en zal toenemen. Een ontwikkeling die zal bijdragen aan het aantal uren met negatieve energieprijzen.

EMISSIONS

De koolstofprijzen gingen niet volledig mee in het spoor van de overige commodities en bleven nagenoeg gelijk. De prijs van EUA's ging van €55,17 naar €55,45 per ton. Ondanks het feit dat de EUA prijzen stabiliseren op een laag niveau lijkt het er op dat de lage prijzen slechts tijdelijk zijn. Omdat de EUA prijzen zo laag zijn is er bij de grote CO2 uitstoters geen reden om te verduurzamen. En dat is tegen het zere been van de EU. Het niveau van 55 EUR/ton lijkt nu een sterke bodem te zijn.

OUTLOOK

GAS

GASMARKT BLIJFT STABIEL

De gasprijs zal komende week stabiliseren. Met het aankomende warmere weer en de gezonde aanvoer van gas lijken de gasprijzen op een bodemwaarde belandt. Cal25 baseload **daalde**: van 29,62 naar 28,62 €/MWh. De spotmarkt (TTF) handelt op 25,16 €/MWh. Op maandag 19 februari 2024 noteerde de spotmarkt een prijs van 24,69 €/MWh.

POWER

MINDER WIND

Het begin van de week levert wat minder windenergie op dan vorige week. Het aanbod vanuit Frankrijk blijft ruim. De zon zal nog niet veel invloed hebben gezien de bewolking die deze week verwacht wordt. Cal25 baseload **daalde** van 73,01 naar 70,31 €/MWh. De spotmarkt (EPEX) handelde op 64,04 €/MWh. Op maandag 19 februari 2024 noteerde de spotmarkt een prijs van 65,42 €/MWh.